

søndag

Vaskehjelpen og jeg

Exequiel Zorrila
fjerner svart, men
jobber hvitt. Takket
være eks-maskin-
teknikeren fra
Chile kommer
Kristin Clemet
hjem til et klinisk
rent hus.

Møt menneskene
som gjør rent
hjemme hos
makta.

>>>

Det å få hjelp i Norge er så tabu

« - Når jeg våkner lørdag morgen, er jeg ikke i tvil om at dette er riktig for meg, sier Kristin Clemet.

Hun er en av få kvinner i topplederstillinger. En kvinne med makt. Og dårlig tid. «Kvinner som vil frem, bør ha hushjelp», sies det.

VG ringte en rekke skuespillerne, TV-ansikter og musikere, kvinner så vel som menn, med spørsmål om de hadde vaskehjelp.

Tre ble sinte, og en slengte på røret. Mange vred seg, mens flere knislet unnskyldende. Enkelte innrommet det straks:

- Jeg har hjelp en gang i uken, men skulle gjerne hatt et par ganger til. Stille opp på bilde? Eh, det var dette med pengene, da - hun betaler ikke skatt.

Så vi skiftet spor, over på maktas:

Over på de antatt «respektable» samfunnsborgere, folk som er nødt til å være rene på absolutt alle måter:

Partiledere, næringslivsledere, samfunnstopper. Hele den norske regjeringen, som garantert har det prikkfritt og kritthvitt - også på badet.

- Michael Tetzschner og jeg har fire barn til sammen. Dette er et valg vi har gjort. På den annen side er vi heldige og tjener mange penger. «Hvit» vaskehjelp er dyrt, sier Kristin Clemet.

- Nei, jeg er ikke dyr, sier Exequiel Zorrilla (44). Han anslår en minstепris på 600 kroner pluss moms for komplett rengjøring av en enkel leilighet.

For 17 år siden flyktet han fra Chile. Nå er den tidligere maskinteknikeren norsk statsborger - og driver Zorilla Handymen.

Sammen med kone, datter, sønn og en bror vasker han flere kontorer - pluss hjemme hos utdanningsministeren, utviklingsministeren og minst en direktør.

- Det viktigste er å ha god helse, sier Zorrilla, og sender et kritisk blikk på VGs medbrakte mopp. På sekundet konstaterer han at den mangler hoydejustering - og dermed er dårlig for ryggen.

- Jeg er best på stryking, mener Are Svendsen (24), vaskehjelp for Elina Krantz i Stand Up-Norge.

Han minnes de to årene som mormonermisjonær, med nystrøkne skjorter, og ikke minst tiden i kongens klær og drilltropp. Slik fikk han sans for det stuerene. I dag studerer hans jus - og vasker hus.

- Da jeg ble spurta om å ta

SKYLLEBØTTA: Kommunalminister Erna Solberg liker ikke å la det flyte - heller ikke hjemme. Hos vaskehjelperne derimot: - Jeg er nok mest noye ute hos kundene, for der er det viktigst å gjøre en god jobb. Det er meg som vasker hjemme. Kirs Kanerva bor midlertidig hos meg, og derfor blir det sånn, sier Tiina Mankonen.

Foto: ESPEN S. HOEN

KRITHVITT: Elina Krantz er sjef for Stand Up Norge, og tro det eller ei, hun er ordentligheten selv. Klart det er deilig å få hjelp til å holde leiligheten i orden! Det samme synes vaskehjelperen, som har en broderlig ordning i eget hjem. - Jeg bor sammen med søsteren min, og vi deler på vasking av huset, sier Are Svendsen.

Foto: ESPEN S. HOEN

GODVENNER: Manuela Ramin-Osmundsen, assisterende direktør i UDI, ble kjent med Stian Andersen på Anti Rasistisk Senter. Nå vasker han hos henne - og seg selv. - Jeg har foreslått å ansette noen for å gjøre det, og da økte samboeren min innsatsen et par uker - men så falt han tilbake til gamle slappe vaner, sier Stian Andersen.

Foto: TØRE BERNSEN

en ekstrajobb, slo jeg til på flekken, smiler han bredt.

Krantz smiler ikke mindre når hun lister opp arbeidsoppgavene: rydde, vask, tomme soppel, bytte stearinlys, kaste døde blomsterbuketter og stryke, samt pante flasker, vaske klær, sortere, brette og legge i skapene. Et geni, med andre ord!

Hun beskriver det som en vinn-vinn-situasjon: Oppdragsgiveren får mer tid til seg selv, familie og barn. Samtidig bidrar man økonomisk til dem som har det trangt.

- Vi har et polsk par. Det er fint, fordi vi har så mange utstoppede dyr i huset. Skatt, nei - det er dyrt nok fra før. Dessuten handler det jo litt om å hjelpe dem også, sa en TV-stjerne.

- De som jobber svart, tenker ikke gjennom det før de blir syke - uten å få sykepenger, sier kommunalminister Erna Solberg:

- I mange tilfeller er det ikke skat-

ten som er problemet, men trekki i andre stonader, som uføretrygd og overgangsstønad, legger hun til.

- Vil vi noen gang få bukt med det?

- Nepp!

Selv engasjerte hun City Maid i oktober. Den travle ministeren setter tydelig pris på renskaffenhet, for rett for hun slapp VG inn i det aller helligste, lot hun barna klare seg selv mens hun hurtig gned bort en stri flekk på vinduet.

Når Solberg har hatt hjelp i huset, kommer hun vanligvis hjem til en lapp med en liten hilsen. I dag fikk hun møte menneskene bak lappen: Tiina Mankonen (19) og Kirs Kanerva (23). Unge og håpfulle kom de finske jentene til Norge. Målet var jobb. Sammelt havnet de ikke hos en minister.

- Nice, smiler begge jentene forsiktig.

- Det er synd at renholdsbransjen

Disse sier de vasker selv:

Victor D. Norman, arbeids- og administrasjonsminister.
Mona Larsen Asp, leder for Likestillingssenteret
Odd Einar Dørum, justisminister
Kjell Magne Bondevik, statsminister
Valgerd Svarstad Haugland, kulturminister (datteren)

Jan Petersen, utenriksminister
Svein Ludvigsen, fiskeriminister
Lars Sponheim, landbruksminister
Kristin Krohn Devold, forsvarsminister
Turid Birkeland, kultursjef i NRK
Trond Giske, Ap-politiker

Torild Skogholm, samferdselsminister
Kristin Halvorsen, SV-leder
Laila Davøy, barne- og familieminister
Idar Kreutzer, konsernsjef i Storebrand
Einar Steensnæs, olje- og energiminister
Åslaug Haga, Sp-leder

Ansgar Gabrielsen, næringsminister
Dagfinn Høybråten, helseminister
Grete Faremo, direktør i Storebrand
Ellen Horn, Ap-politiker
Oddvar Stenstrom, programleder i TV 2
Pål T. Jørgensen, reporter TV 2

belagt, enten man betaler eller ei.

Manuela Ramin-Osmundsen

SØSTERSKAP: Arbeiderpartiets talskvinne Karita Bekkemellem Orheim innrømmer at hun nytter å ha hjelp i huset, men tar gjerne i et tak selv. Men hjemme hos vaskehjernen da? – Hvem som vasker hos oss? Det er jeg, da vet du – det er jeg som vasker hjemme hos meg, sier Noemi C. Trondsether.

Foto: ESPEN S. HOEN

blir sett sann ned på – kundene gjør det jo ikke, sier Stian Andersen, og blir møtt av et kjempesmil på kontoret til Manuela Ramin-Osmundsen. Ja, nesten en klem. I hvert fall en vennskapelig klapp.

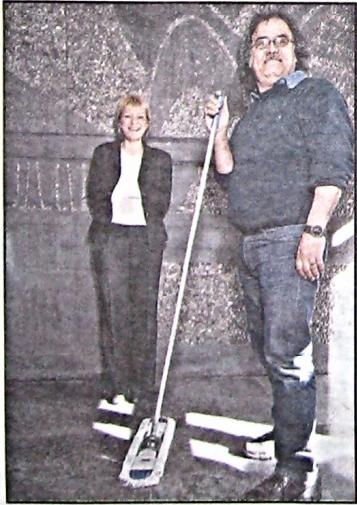
Stian hadde tre års rengjøringserfaring før han startet Andersen Renhold, og han er svært stolt av jobben sin. Han setter sin indonesiske øre i å gjøre den perfekt – selv om han aldri har satt sine ben i hjemlandet etter at han som barn ble adoptert til Norge.

Den yrkesstoltheten er nok UDI's assisterende direktør glad for. Ektemannen Terje Osmundsen også. De ser på hjelpen som en totallosning for hele familien.

– Det å få hjelpe i Norge er så tablagt, enten man betaler eller ei. Jeg skammer meg like lite for Stian som for å dele på kjøring av barna, sier hun.

– Jeg hadde ikke klart jobben min uten, sa Kaci Kullmann Five.

Hun får garantert støtte av sosialminister Ingjerd Schou, som lar

SKATTEN MIN: Utan-

ningsminister Kristin Cle-

met er krystall- klar: Ja, jeg har vaske- hjelp. Ja, jeg betaler skatt, men det var vanskelig å få «hvit». Foto: ESPEN S. HOEN

mann og vaskehjelp skure.

– Jeg reiser verden rundt, så Zorilla gjør jobben, sa utviklingsminister Hilde Frafjord Johnson.

– Jeg vil heller betale meg til litt mer fritid, sa finansminister Per-Kristian Foss.

– Jeg skulle gjerne fortsatt å vaske selv, men nå har vi et dyr byrå, sa Jan Egeland, generalsekretær i Røde Kors. Dermed er han i selskap med både Jens Stoltenberg, Jens Ulltveit-Moe og Børge Brende. Alle overholder de skatteetatenes regler: De pengene du betaler til andre som gjør en jobb for deg, har du plikt til å

FLYFILLE: Utviklingsminister Hilde Frafjord Johnson er mye på reise i andre land, og har derfor leid seg sin egen rengjører. Hos vaskehjernen derimot er det moren som holder seg hjemme. – Hun tar seg av det daglige, men i helgene jobber hele familien sammen på dugnad, sier Ezequiel Zorilla. Foto: ESPEN S. HOEN

melde til skatteetaten. Såfremt det ikke er et firma.

Gjør du ikke det, kan du i verste fall bli etterligget ti år tilbake i tid.

Du kan også bli tvunget til å oppgi navnet på den som gjorde jobben. I ytterste konsekvens kan du havne et halvt år bak murene.

– Uff a' meg, jeg har jo ikke oppgitt noe skatt. Så uredelig er jeg altså. Jeg har ja visst det, men jeg har vel egentlig latt det flyte, sier en kjendis til VG.

Kvinner i dag steller ikke lenger hjemme. De er yrkesaktive, karrierebevisste og har god rád. Holdningen til kjøp av tjenester har endret seg.

Hva skjedde med likhetstanken?

– Var det noe i deg som protesterte for du fikk deg vaskehjelp, Karita Bekkemellem Orheim (Ap)?

– Jeg skal innrømme at jeg er oppdratt av en mor som fikset alt, men det har byttd veldig mye å få denne hjelpen. Det er et yrke like godt som andre, sier hun, og ramser

opp maling av huset, skifting av dekk og klipping av plenen. Tjenester det er akseptert å kjøpe.

Hun og Noemi C. Trondsether (40) er blitt godt kjent det siste året og jobber ofte sammen i team. Filippineren kom til Norge for 13 år siden, og er «meget populær i nabologat».

– Hi hi, ler Noemi. Hun ivrer etter å starte dagen tidlig, for ikke å kaste bort ettermiddagen. Nå sender hun utålmodige blikk inn i bilen, der datteren på ni og et halvt år venter.

– Vil også hun jobbe med rengjøring, tror du?

– Nei, det er slitsomt, smiler Noemi og rister litt på hodet.

– Hun må ha en utdanning – og skal bli frisør!

PS: Topplønn for rengjøringsarbeidere i privat sektor er 219 800 kroner pr. år, ifølge Arbeidsmannsforbundet.

E-post: live.landmark@vg.no

Live
Landmark